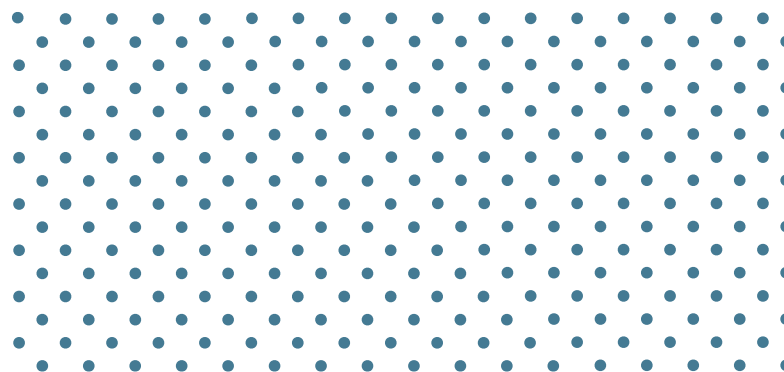

Årsrapport 2025

ALIS og SamLIS Øst rådgivingskontor

Bakgrunn for rapporten er mandat for ALIS og SamLIS rådgivingskontor, søknad om og rapportering på tilskudd for 2025.

Rapporten er vedlagt rapporteringsskjema i Altinn, og blir offentliggjort på nettsidene våre alis.no og samlis.no

1. ALIS og SamLIS Øst

ALIS og SamLIS Øst ble opprettet i 2020 og er ett av 6 regionale kontor. De andre kontorene er lokalisert i Nord (Bodø), Midt (Trondheim), Vest (Bergen), Øst (Ringsaker), Sør (Kristiansand) og Oslo. De regionale rådgivningskontorene skal dekke hele landet og sikre en nasjonal likeverdig utdanning for leger i spesialisering i allmenn- og samfunnsmedisin. ALIS- og SamLIS rådgivningskontor blir heretter omtalt som «kontorene». ALIS = Allmennlege i spesialisering, SamLIS = Samfunnsmedisiner i spesialisering.

ALIS og SamLIS Øst har ansvar for å gi råd og bistå i planlegging, etablering og oppfølging av spesialistutdanning i allmenn- og samfunnsmedisin. Nedslagsfeltet vårt er til sammen 85 kommuner og ca 5 andre utdanningsvirksomheter i Innlandet, Buskerud og Akershus. Mandat fra Helsedirektoratet er førende for vårt arbeid.

Kontoret har Ringsaker kommune som vertskommune og er organisert under Helse- og omsorgsseksjonen i kommunen med kommunalsjef for Helse og omsorg som nærmeste overordnede. Det er jevnlig møter mellom kontoret og kommunalsjefen og samarbeidet fungerer godt. Kontoret er fysisk lokalisert sammen med Hedmarken legevakt i Ottestad i Stange

Kontorene får midler over statsbudsjettet som i 2025 var på 41 145 000 kr fordelt på de seks regionkontorene. Midlene utbetales til vertskommunene via Helsedirektoratet.

Om koordinerende kontor:

Ifølge mandatet skal ett av de seks kontorene til enhver tid være koordinerende kontor. Dette går på omgang med 2 års funksjonstid. ALIS og SamLIS Øst overtok funksjonen 1. september 2024. Funksjonen har krevd en del tid og ressurser. Ifølge mandatet skal koordinerende kontor:

- Ta initiativ til fordeling av oppgaver mellom kontorene som kan deles på tvers.
- Tverr-regional sekretariatsfunksjon og sørge for innkalling, møteledelse og referat fra fellesmøter.
- Ha ansvar for å oppdatere og arkivere felles rutiner og prosedyrer som utarbeides av kontorene.

Samarbeidet mellom de seks kontorene foregår i hovedsak på tre måter:

- Lederutvalget. Møtes ca. hver 4. uke.
- Fellesmøter (alle ansatte på alle kontorene) fordelt på tre fysiske møter og tre digitale møter i året.
- En rekke arbeidsgrupper om forskjellige temaer. Varier i størrelse og møtehyppighet.

Kontorene har mye løpende og uformell kontakt med Helsedirektoratet. Vi har også to typer formelle møter:

- Kontaktmøter 2 ganger i året. Møtene har fokus på styringsdialog, bla om oppgaver, mandatet, økonomi og andre rammer.
- Dialogmøter 4 ganger i året. Møtene har fokus på innhold i spesialistutdanningene og forståelse av spesialistforskriften.

Om koordinatorfunksjonen for samfunnsmedisin:

ALIS og SamLIS kontorene fikk i 2022 ansvar for å følge opp spesialistutdanning i samfunnsmedisin i sin region. Det ble opprettet en stilling som landsomfattende koordinator, lagt til vårt kontor.

Hovedoppgavene til koordinator er å lede aktuelle arbeidsprosesser innenfor samfunnsmedisin, samt være bindeleddet mellom kontorene, Helsedirektoratet og andre samarbeidsinstanser.

For mer generell informasjon om spesialistutdanningene og vår virksomhet, se alis.no og samlis.no.

2. Ansatte ved ALIS og SamLIS Øst

Navn	Tittel	Stillingsprosent	Periode	Kommentar
Bente Bjørnhaug	Rådgivende lege	100	Hele året	Koordinator samfunnsmedisin
Nils Chr. Faaberg	Spesialrådgiver og daglig leder	100	Hele året	
Frode Oosterling	Rådgivende lege	60	Hele året	Permisjon 01.11.2025-28.02.2026
Olaf Harald Antonsen	Rådgivende lege	50	Begynte 01.02.2025	
Atle Rørbakk	Rådgiver	100	Sluttet 31.08.2025	
Guro Stenseth	Rådgiver	100	Begynte 01.12.2025	

3. Status for registrerte utdanningsvirksomheter

3.1 Allmenntmedisin

Så godt som alle kommuner i regionene er registrert som utdanningsvirksomhet i henhold til Spesialistforskriften § 21. De få kommunene som ikke er det, har ikke behov for å være det da de ikke har allmennleger i spesialistutdanning.

3.2 Samfunnsmedisin

Samfunnsmedisingruppa ved kontorene har i løpet av året jobbet mye med interne og eksterne høringsinnspill til de foreslåtte læringsmålene i samfunnsmedisin. Arbeidet har vært preget av godt samarbeid med både Legeforeningen og Helsedirektoratet.

En av de store utfordringene i samfunnsmedisinsk utdanning, har vært usikkerhet rundt hvilke virksomheter Helsedirektoratet ansees å kunne være en utdanningsvirksomhet. Ved utgangen av 2024 var det på landsbasis kun 22 av 241 søknader som registrert utdanningsvirksomhet innvilget. Per november 2025 er totalt 87 av 247 søknader blitt innvilget, og 111 er under behandling.

Kontorene har bistått Helsedirektoratet med raskere behandling av søknader om registrering som utdanningsvirksomhet. I de tilfellene der Helsedirektoratet har hatt behov for ytterligere opplysninger fra kommunen eller statlig virksomhet, har lokalt kontor fått informasjon om det. Kontoret har dermed kunne ta kontakt og bistå i virksomheten med å fullføre søknaden. Dette har vært positivt både for å

etablere tettere kontakt med utdanningsvirksomhetene, og for å oppnå en bredere forståelse av utfordringene knyttet til det å være en registrert utdanningsvirksomhet i samfunnsmedisin.

4. Aktiviteter

Overordnet mål for kontorene er å bidra til rekruttering og tilrettelegging for leger i spesialisering i allmenn - og samfunnsmedisin, samt gi trygghet for legene gjennom spesialisingsløpet ved å bistå og gi råd til utdanningsvirksomheter. Aktivitetene nedenfor gjenspeiler måloppnåelse i henhold til mandat, utført arbeid og oppnådde resultater finansiert av tilskuddet.

Tilskuddsordningen Nasjonal ALIS og veiledning

Arbeidsoppgavene knyttet til oppfølging og rådgivning om tilskuddsordningen Nasjonal ALIS og veiledning har økt betydelig i 2025. Dette skyldes i stor grad omfattende endringer i regelverket, som ble varslet kort tid før tilskuddsperioden utløp 31. mai 2025. Endringene har ført til et stort behov for informasjon til både kommuner og ALIS. Samtidig har de medført økt dialog med Helsedirektoratet for å avklare prinsipielle spørsmål knyttet til tolkning av regelverket.

I 2025 lanserte Helsedirektoratet også en ny søknadsportal som erstatter Altinn. Kontorene har samarbeidet med Helsedirektoratet og utvalgte kommuner for å tilpasse søknadsskjemaet til gjeldende regelverk og faktiske behov.

Felles nasjonal registrering av henvendelser til kontorene

Kontorene har i perioden 18. august til 18. desember gjennomført et nasjonalt, strukturert arbeid med registrering av henvendelser.

Registreringen har omfattet:, Tema for henvendelsen, Avsenders rolle hvilken spesialitet henvendelsen gjelder, kontaktform og tidspunkt for mottak og besvarelse av henvendelsen.

I prosjektperioden har kontorene samlet registrert 1084 henvendelser. 258 av dem kom til Øst kontoret, der ca en tredjedel kom på telefon og to tredjedeler kom på epost. Overraskende kom omtrent halvparten fra ALIS eller SamLIS, resten fra kommuner og andre utdanningsvirksomheter eller veiledere. Henvendelsene gjaldt ett bredt spekter innenfor spesialistutdanningen, men det var flest som handlet om ALIS-tilskuddet (22%). I underkant av 20 % av henvendelsene gjaldt samfunnsmedisin. Dette er flere enn landsgjennomsnittet, noe som trolig skyldes koordinatrollen i samfunnsmedisin. Se også siste avsnitt i pkt 4.2.

Registreringen gir verdifull innsikt i henvendelsesmønstre og behov, og danner grunnlag for videre arbeid med standardisering av prosesser og utvikling av felles kvalitets- og innovasjonsstrategier.

Bistand til Helsedirektoratet

Kontorene har i større utstrekning enn tidligere år blitt invitert til å bidra i Helsedirektoratets arbeid med spesialistutdanningene. Det gjelder arbeids- og referansegrupper, møter og skriftlige innspill. Foruten revisjon av læringsmål i samfunnsmedisin og om ALIS-tilskuddet, har det handlet om oppdrag som Helsedirektoratet har fått fra Helse- og omsorgsdepartementet.

Arbeid med nytt mandat for kontorene

Gjeldende mandat stammer fra 2022, da det ble endret for å utvide fagområdet til også å omfatte samfunnsmedisin. Det har siden vært behov for en revidering for å gjøre mandatet mer presist og sammenhengende, samt for å oppdatere det i tråd med kontorenes faktiske arbeidsmåte. Kontorene

har oversendt et forslag til Helsedirektoratet, som ved utgangen av året er i slutfasen av behandlingen. Det nye mandatet skal til slutt godkjennes av Helse- og omsorgsdepartementet.

Beskrivelse av læringsmålene i allmenntidning på alis.no

Høsten 2022 startet kontorene med en gjennomgang av de allmenntidningske læringsmålene. I samarbeid med Legeforeningen og Helsedirektoratet er det nå utarbeidet utdypende informasjon om hvert enkelt læringsmål, som skal være til hjelp med tolkning av læringsmålene og hvordan jobbe med læringsmålene. Målet med arbeidet var at informasjon om læringsmålene skal være lett å forstå og til hjelp for lederne i kommunen, veiledere og ALIS. Arbeidet ble ferdigstilt juni 2025.

4.1 Kurs i individuell veiledning i spesialistutdanningen for leger

ALIS og SamLIS Øst har arrangert 2_veilederkurs i 2025. Dette er færre enn tidligere år, og skyldes at Oslo-kontoret nå arrangerer kurs på egenhånd. Kursene går over to dager, men med ca. 4 ukers mellomrom mellom dagene. Begge kursene ble holdt på Legenes Hus i Oslo og ble fulltegnet med 30 deltagere.

Kursene er godkjent med 18 timer i henholdsvis spesialistutdanningen i allmenn- og samfunnsmedisin samt 18 timer som klinisk emnekurs i videre- og etterutdanningen i allmenntidning. Vi har økt maks antall deltagere på kursene fra 24 til 30 for å sikre økonomisk balanse i kursene. Deltagerne på veilederkursene er leger i spesialistutdanning i allmenn- og samfunnsmedisin, veiledere for LIS1, samt ALIS og SamLIS som tar kurset som emnekurs.

Vi har sammen med Oslo-kontoret avtale med 10 kursholdere som to og to er ansvarlige for innholdet i kursene (5 kursholderpar). Disse er erfarne fastleger og allmenntidning og er utdannet som gruppeveiledere. Representanter fra kontoret er med som arrangører på alle kursene.

Kursholderdag i mars

Den 27.mars arrangerte kontorene et dagskurs for kursholderne. Målet for dagen var felles kompetanseheving, erfaringsutveksling og videreutvikling av veilederkursene i fellesskap. Totalt deltok 44 personer, hvorav 21 var kursholdere og 23 var ansatte.

4.2 Regionale utdrettede aktiviteter utover veilederkurs

ALIS og SamLIS - kvelder der vi har samlet leger under utdanning, ansvarlige i kommunen, veiledere og kommuneoverleger fra nærliggende kommuner:

- Kommunene på Ringerike, Hønefoss 13. januar.
- Nannestad og Gjerdrum, 17. mars
- Bærum, 19 mars
- Lier, 22. april
- Gran og Lunner, 23. april
- Asker 8. mai
- Nittedal 27. august
- Kommunene på Hedmarken, Hamar 17. september.
- Kommune i Nord Østerdanelen, Tynset 26 oktober.
- Hurdal og Eidsvoll, Eidsvoll 4. desember

Andre arrangementer og møter

- Erfaringsseminar for ledere og rådgivere i kommunene, 10. september i Oslo
- Oppfølgingsdag for tidligere kursdeltagere på veiledningskurs 27. mai

Koordinator for samfunnsmedisin har i tillegg hatt 11 møter med forskjellige utdanningsvirksomheter i samfunnsmedisin. De fleste som Teams-møter. 4 av dem var med statlige virksomheter, de øvrige med kommuner. Ett gjennomgående tema var registrering som utdanningsvirksomhet, men også læringsmål og læringsarenaer var sentralt. Koordinator har også hold innlegg på to grunnkurs A i samfunnsmedisin.

Kontoret har i tillegg mottatt og besvart en rekke henvendelser på telefon og epost, som blant annet omhandler:

- Registering som utdanningsvirksomhet, særlig i samfunnsmedisin
- Utdanningsplaner
- Forståelse og vurdering av læringsmål i allmenntilmedisin og samfunnsmedisin og felles kompetansemål
- Tellende tjenestetid for ALIS og SamLIS
- Læringsarenaer, læringsaktiviteter og utdanningsløp
- Nasjonal ALIS og veiledning, ALIS-avtaler og ALIS-tilskudd
- Rapportering på ALIS-tilskudd og Altinn
- Veiledning, veiledningsavtaler og refusjon av utgifter
- Spørsmål om kompetanseportalen

4.3 Nasjonale utadrettede aktiviteter

Kontoret har vært medarrangør sammen med de andre kontorene i følgende arrangementer

Sted	Aktivitet	Hva/tema
Arendalsuka 12.08.2025	Debatt	Allmennlegetjeneste for fremtiden — hvordan bygger vi den?"
Digitalt 19.08.2025	Nasjonalt webinar	Tilskuddsordningen: Nasjonal ALIS og veiledning
Oslo 22.09.2025	Fastlegekonferansen	Stand
Oslo 29.10.2025	ALIS- og SamLIS konferansen	Utdanner vi leger for fremtiden?

4.4 Deltakelse i arbeidsgrupper og aktiviteter i samarbeid med øvrige ALIS og SamLIS kontor

- Arbeidsgruppe for samfunnsmedisin
- Organisasjon og utviklingsteamet
- Arbeidsgruppe veilederutdanning og oppfølging
- Arbeidsgruppe for utvikling av nettsider
- Arbeidsgruppe knyttet til tolkning og praktisk utførelse av læringsmålene
- Arbeidsgruppe for tilskuddsordningen: Nasjonal ALIS og veiledning
- Felles innovasjon og kvalitetsutvikling ved ALIS og SamLIS-kontorene (FIKA)
- Arbeidsgruppe for Inspirasjonsprisen

- Arbeidsgruppe kompetansevurdering
- Arbeidsgruppe for Kompetanseportalen/Dossier
- Høringssvar endring i kompetanseforskriften
- Høringssvar endring i spesialistforskriften
- Nasjonale samarbeidsmøter derav tre fysiske og tre digitale for alle ansatte på kontorene
- Lederutvalget for kontorene
-

4.5 Samarbeidspartnere

ALIS og SamLIS Øst har deltatt på møter og arrangement med flere samarbeidspartnere.

- **Helsedirektoratet**, både i styringsdialog som overordnet instans og som faglig samarbeidspartner
- **Kommunesektorenes organisasjon (KS)**
- **Legeforeningen**, herunder Norsk forening for allmennmedisin (NFA), Norsk forening for samfunnsmedisin (NORSAM), spesialitetskomiteene i henholdsvis allmenn- og samfunnsmedisin, sekretariatet samt spesialitetsrådet.
- **Nasjonalt senter for distriktsmedisin (NSDM)**
- **Regionale utdanningscenter (RegUT)** – underlagt respektive regionale Helseforetak
- **Senter for kvalitet i legetjenester (SKIL)**
- **Statsforvalteren** i henholdsvis Innlandet og i Oslo, Akershus og Buskerud.

ALIS og SamLIS Øst takker for et godt samarbeid med Helsedirektoratet, vertskommunene og andre samarbeidspartnere i 2025. Vi ser frem til videre godt samarbeid i 2026.